ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
15 Οκτωβρίου 1985 *

Στην υπόθεση 125/84,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Supreme Court της Ιρλανδίας κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του παραπέμποντος δικαστηρίου μεταξύ

Continental Irish Meat Ltd (υπό αναγκαστική διαχείριση και εκκαθάριση),

και

Υπουργού Γεωργίας,

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2α του κανονισμού 974/71 του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 1971, περί ορισμένων μέτρων συγκυριακής πολιτικής που πρέπει να ληφθούν στο γεωργικό τομέα σαν συνέπεια της προσωρινής διευρύνσεως των περιθωρίων διακυμάνσεως των νομισμάτων ορισμένων κρατών μελών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/006, σ. 192), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του κανονισμού 1112/73 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 1973 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/009, σ. 160),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους Mackenzie Stuart, πρόεδρο, U. Everling και K. Bahlmann, προέδρους τμήματος, G. Bosco, T. Koopmans, O. Due και Y. Galmot, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: G. F. Mancini
γραμματέας: D. Louterman, υπάλληλος διοικήσεως

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η εταιρία Continental Irish Meat Ltd, ενάγουσα στην κύρια δίκη, εκπροσωπούμενη κατά την έγγραφη διαδικασία από τους John D. Cooke, SC, και Kieran Fleck, barrister, και επικουρούμενη από τους Gerrard, Scallan και O'Brien, solicitors και κατά την προφορική διαδικασία από τον Eoghan P. Fitzsimons, SC,

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

— η ιρλανδική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Louis J. Dockery, επικουρούμενο από τους Nial Fenelly, SC και James O'Reilly, barrister,

— η βρετανική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. R. J. Braggins, Treasury Solicitor's Department, Queen Anne's Chambers, κατά την έγγραφη διαδικασία και από τον R. N. Ricks κατά την προφορική διαδικασία,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους D. Grant Lawrence και F. Lamoureux, μέλη της νομικής της υπηρεσίας,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του, κατά τη συνεδρίαση της 26ης Ιουνίου 1985,

εκδίδει την ακόλουθη

ΑΠΟΦΑΣΗ

(Το μέρος που περιέχει τα περιστατικά παραλείπεται)

Σκεπτικό

1 Με Διάταξη της 21ης Φεβρουαρίου 1984 που περιήλθε στο Δικαστήριο στις 14 Μαΐου του ίδιου έτους, το Supreme Court της Ιρλανδίας υπέβαλε, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, προδικαστικό ερώτημα ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2α του κανονισμού 974/71 του Συμβουλίου, της 12ης Μαΐου 1971, περί ορισμένων μέτρων συγκυριακής πολιτικής που πρέπει να ληφθούν στο γεωργικό τομέα σαν συνέπεια της προσωρινής διευρύνσεως των περιθωρίων διακυμάνσεως των νομισμάτων ορισμένων κρατών μελών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/006, σ. 192), προκειμένου να κρίνει αν ο ιρλανδικός οργανισμός παρεμβάσεως μπορεί να προβάλει συμψηφισμό μεταξύ της πιστώσεως νομισματικών εξισωτικών ποσών (ΝΕΠ) έναντι ιρλανδού εξαγωγέα, λόγω εξαγωγής ιρλανδικών προϊόντων από την Ιρλανδία και της οφειλής ΝΕΠ του οργανισμού προς τον ίδιο εξαγωγέα, σύμφωνα με την εν λόγω διάταξη, λόγω της εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιταλία γεωργικών προϊόντων από την Ιρλανδία.

2 Πρέπει να σημειωθεί ότι, σύμφωνα με τον προαναφερθέντα κανονισμό, τα ΝΕΠ λόγω εξαγωγής εισπράττονται ή καταβάλλονται από το κράτος μέλος εξαγωγής ενώ τα ΝΕΠ λόγω εισαγωγής καταβάλλονται ή εισπράττονται κατά κανόνα από το κράτος μέλος εισαγωγής. Ωστόσο το άρθρο 2α, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του κανονισμού 1112/73 του Συμβουλίου, της 30ής Απριλίου 1973 (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/009, σ. 160), ορίζει ότι:

« Όταν ένα προϊόν που εξάγεται από ένα κράτος μέλος εισάγεται σε ένα κράτος μέλος το οποίο πρέπει να χορηγήσει εξισωτικό ποσό κατά την εισαγωγή, το κράτος μέλος εξαγωγής δύναται, κατόπιν συμφωνίας με το κράτος μέλος εισαγωγής, να πληρώσει το εξισωτικό ποσό που θα έπρεπε να χορηγήσει το κράτος μέλος εισαγωγής. Στην περίπτωση αυτή, δεν χορηγείται κανένα εξισωτικό ποσό από το κράτος μέλος εισαγωγής για τα προϊόντα που προέρχονται από το κράτος μέλος αυτό. »

3 Η ενάγουσα στην κύρια δίκη, Continental Irish Meat Ltd, που τελεί ήδη υπό αναγκαστική διαχείριση και εκκαθάριση, εξήγαγε κατά το 1976 και 1977 βόειο κρέας, μεταξύ άλλων, προς το Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιταλία. Κατέστη έτσι οφειλέτης ΝΕΠ λόγω εξαγωγής έναντι του εναγόμενου στην κύρια δίκη, δηλαδή του Υπουργού Γεωργίας, ο οποίος εκπροσωπεί τον ιρλανδικό οργανισμό παρεμβάσεως. Δεδομένου ότι τα τρία κράτη μέλη που εμπλέκονται έτσι στην υπόθεση έκαναν χρήση της δυνατότητας που παρέχει το προαναφερθέν άρθρο 2α, ο ιρλανδικός οργανισμός παρεμβάσεως κατέστη οφειλέτης έναντι της ενάγουσας εταιρίας των προβλεπομένων ΝΕΠ λόγω της εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιταλία.

4 Το 1978 ο ιρλανδικός οργανισμός παρεμβάσεως κατέβαλε στο διαχειριστή της ενάγουσας εταιρίας τη διαφορά μεταξύ των ΝΕΠ λόγω εισαγωγής και των ΝΕΠ λόγω εξαγωγής. Για τα υπόλοιπα ΝΕΠ λόγω εισαγωγής, ο οργανισμός προέβαλε έναντι της ενάγουσας το συμψηφισμό με το ποσό των ΝΕΠ λόγω εξαγωγής.

5 Η ενάγουσα εταιρία άσκησε αγωγή ενώπιον του High Court με την οποία ζήτησε να καταδικαστεί ο εναγόμενος να της καταβάλει το υπόλοιπο ποσό, ισχυριζόμενη ότι δεν πληρούται εν προκειμένω μία των προϋποθέσεων που θέτει το ιρλανδικό δίκαιο για την άσκηση του δικαιώματος συμψηφισμού, δηλαδή η προϋπόθεση ότι και τα δύο ποσά πρέπει να οφείλονται για την ίδια αιτία (« in the same right »). Η ενάγουσα υποστηρίζει ότι ο οργανισμός παρεμβάσεως ενήργησε υπό δύο διαφορετικές ιδιότητες. Όταν ζητεί την καταβολή ΝΕΠ λόγω εξαγωγής, ο οργανισμός ενεργεί δυνάμει ιδίας εξουσίας. Αντιθέτως όταν προβαίνει σε πληρωμές σύμφωνα με το προαναφερθέν άρθρο 2α ενεργεί ως εντολοδόχος του κράτους μέλους εισαγωγής.

6 Το High Court κατεδίκασε τον εναγόμενο να καταβάλει το αιτούμενο ποσό, οπότε ο τελευταίος άσκησε έφεση ενώπιον του Supreme Court το οποίο αποφάσισε να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

« Το άρθρο 2α του κανονισμού (ΕΟΚ) 974/71 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 2 του κανονισμού (ΕΟΚ) 1112/73 του Συμβουλίου, έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος εξαγωγής που έχει συμφωνήσει με το κράτος μέλος εισαγωγής ως προς την καταβολή εξισωτικού ποσού, το οποίο πρέπει να καταβάλλεται από το κράτος μέλος εισαγωγής, θεωρείται ότι ενεργεί για λογαριασμό του εν λόγω κράτους μέλους εισαγωγής κατά την είσπραξη ή την καταβολή του εν λόγω ποσού; »

7 Επί του ερωτήματος αυτού αρμόζει η εξής προκαταρκτική παρατήρηση. Το Supreme Court αναφέρεται στην έννοια του εντολοδόχου (« Agent ») που είναι όρος του εθνικού δικαίου, η ερμηνεία του οποίου απόκειται στο εθνικό δικαστήριο, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων του άρθρου 177 σχετικά με τις προδικαστικές αποφάσεις. Από τη διάταξη περί παραπομπής προκύπτει όμως σαφώς ότι το ερώτημα αφορά το ζήτημα αν τα δύο ποσά οφείλονται « για την ίδια αιτία », αν δηλαδή ο εθνικός οργανισμός παρεμβάσεως ενεργεί υπό την ίδια ιδιότητα και στις δύο περιπτώσεις. Το Δικαστήριο επομένως οφείλει να επιλύσει το τελευταίο αυτό ζήτημα που αποτελεί, σύμφωνα με την άποψη που διατυπώνει το Supreme Court, αμιγές ερμηνευτικό του κοινοτικού δικαίου ζήτημα.

8 Η ενάγουσα εταιρία υποστήριξε ενώπιον του Δικαστηρίου ότι όταν ο ιρλανδός Υπουργός Γεωργίας εισπράττει, ως οργανισμός παρεμβάσεως, νομισματικά εξισωτικά ποσά λόγω εξαγωγής γεωργικών προϊόντων από την Ιρλανδία προς άλλο κράτος μέλος, ενεργεί ιδίω δικαιώματι ως εθνική αρχή που ορίζεται προς τούτο από την κοινοτική κανονιστική ρύθμιση. Η εταιρία παρατήρησε ότι, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως την απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 1984 (Eurico, υπόθεση 109/83, Συλλογή 1984, σ. 3581), η εθνική διοικητική αρχή χαίρει, κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που της ανατίθενται δυνάμει των κοινοτικών κανόνων περί κοινής οργάνωσης των γεωργικών αγορών, άκρας αυτονομίας έναντι των κοινοτικών αρχών. Καίτοι τα εισπραττόμενα ΝΕΠ καταβάλλονται τελικώς σε κοινοτικό ταμείο, στο Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (στο εξής ΕΓΤΠΕ), οι εθνικοί οργανισμοί παρεμβάσεως δεν μπορούν να θεωρηθούν ως εντολοδόχοι των κοινοτικών αρχών που εισπράττουν ή χορηγούν τα ΝΕΠ για λογαριασμό της Κοινότητας.

9 Αντιθέτως, όταν ο υπουργός καταβάλλει στην ενάγουσα εταιρία τα ποσά που ζητούνται ως ΝΕΠ λόγω εισαγωγής στο Ηνωμένο Βασίλειο και στην Ιταλία ενεργεί, δυνάμει του προαναφερθέντος άρθρου 2α, ως απλό « όργανο καταβολής » για λογαριασμό του κράτους εισαγωγής ή ως ταμίας ο οποίος καταβάλλει τα χρήματα που χορηγούνται από τις αρχές του εν λόγω κράτους. Προς επίρρωση αυτής της απόψεως η εταιρία επικαλείται τις αποφάσεις του Δικαστηρίου της 18ης Σεπτεμβρίου 1980 (Pesch, υπόθεση 795/79, ECR 2705) και της 1ης Οκτωβρίου 1981 (Anglo-Irish Meat, υπόθεση 196/80, Συλλογή σ. 2263), με τις οποίες το Δικαστήριο έκρινε ότι το κράτος μέλος εξαγωγής δεσμεύεται, όσον αφορά τον καθορισμό του νομισματικού εξισωτικού ποσού λόγω εισαγωγής σε άλλο κράτος μέλος, από τη δασμολογική κατάταξη του συγκεκριμένου προϊόντος στην οποία προβαίνει το τελευταίο αυτό κράτος. Η εταιρία υπογραμμίζει ιδίως ότι, με τη δεύτερη από τις υποθέσεις αυτές, η ίδια η Επιτροπή χαρακτήρισε το κράτος μέλος εξαγωγής ως « όργανο καταβολής » που δεσμεύεται από τη συνολική εκτίμηση του κράτους μέλους εισαγωγής όσον αφορά το ΝΕΠ που οφείλεται λόγω εισαγωγής.

10 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει, κατά την ενάγουσα εταιρία, ότι ο Υπουργός Γεωργίας δεν ενήργησε υπό την ίδια ιδιότητα και στις δύο περιπτώσεις, επομένως, κατά το ιρλανδικό δίκαιο δεν είναι δυνατός ο συμψηφισμός που αντέταξε ο τελευταίος στην αίτηση της εταιρίας.

11 Ο ιρλανδός Υπουργός Γεωργίας παρατηρεί ότι ο συμψηφισμός διενεργείται στην πράξη μέσω του τρέχοντος λογαριασμού που τηρεί ο οργανισμός παρεμβάσεως για κάθε εξαγωγή και στον οποίο εμφαίνεται σε κάθε στιγμή η διαφορά μεταξύ των ΝΕΠ λόγω εξαγωγής και των ΝΕΠ λόγω εισαγωγής. Ο υπουργός υπογραμμίζει ότι από νομικής πλευράς τα κράτη μέλη και οι οργανισμοί τους οποίους ορίζουν ενεργούν κατά πλήρη αυτονομία έναντι των κοινοτικών αρχών. Υποχρεούνται να εφαρμόζουν τους κοινοτικούς κανονισμούς ιδίω ονόματι και υπό τη δική τους πλήρη και αποκλειστική ευθύνη, είναι δε υπεύθυνοι σχετικώς έναντι του ΕΓΤΠΕ. Προβαίνοντας σε πληρωμή κατόπιν συμφωνίας δυνάμει του προαναφερθέντος άρθρου 2α, ο οργανισμός παρεμβάσεως του κράτους μέλους εξαγωγής είναι κατά πρώτο λόγο οφειλέτης έναντι του εξαγωγέα, ακολούθως δε αμέσως υπεύθυνος έναντι του ΕΓΤΠΕ. Επομένως, ο υπουργός ενήργησε υπό την αυτή ιδιότητα και στις δύο περιπτώσεις, άρα είναι δυνατός ο συμβιβασμός κατά το ιρλανδικό δίκαιο.

12 Κατά την άποψη του υπουργού, το δικαίωμα προς συμψηφισμό προκύπτει και από την απόφαση του Δικαστηρίου της 1ης Μαρτίου 1983 (DEKA, υπόθεση 250/78, ECR σ. 421), με την οποία το Δικαστήριο αναγνώρισε στα κοινοτικά όργανα το δικαίωμα να συμψηφίζουν το ποσό που οφείλεται ως αποζημίωση για την παράνομη κατάργηση των επιστροφών λόγω παραγωγής με απαίτηση αφορώσα την απόδοση επιστροφών

λόγω εξαγωγής τις οποίες είχε λάβει δολίως η συγκεκριμένη επιχείρηση από τον αρμόδιο οργανισμό παρεμβάσεως, ο οποίος και εξεχώρησε την εν λόγω απαίτηση στα κοινοτικά όργανα.

13 Η κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου φρονεί ότι δεν είναι ορθός ο χαρακτηρισμός ως « εντολής » της σχέσεως μεταξύ του οργανισμού παρεμβάσεως του κράτους μέλους εξαγωγής και εκείνου του κράτους μέλους εισαγωγής. Συγκεκριμένα η έννοια αυτή του ιδιωτικού δικαίου είναι ξένη προς τις διοικητικές σχέσεις, εν προκειμένω δε ελλείπουν τελείως τα συνήθη χαρακτηριστικά της. Το κράτος μέλος εισαγωγής δεν ασκεί έλεγχο όσον αφορά την καταβολή ΝΕΠ από το κράτος μέλος εξαγωγής. Ο οργανισμός παρεμβάσεως του τελευταίου καταβάλλει τα ποσά για λογαριασμό αυτού του κράτους το οποίο ουδόλως ευθύνεται έναντι του κράτους εισαγωγής αλλά αποκλειστικώς έναντι του ΕΓΤΠΕ. Τα σχετικά έξοδα φέρονται στους ετήσιους λογαριασμούς που παρουσιάζει στην Επιτροπή για έλεγχο το κράτος εξαγωγής. Η δασμολογική κατάταξη από το κράτος μέλος εισαγωγής αποτελεί μέρος των αναγκαίων τελωνειακών διατυπώσεων για τη χορήγηση ΝΕΠ λόγω εισαγωγής και ουδόλως σημαίνει ότι υφίσταται σχέση εντολής.

14 Κατά τη βρετανική κυβέρνηση το σύστημα της καταβολής από το κράτος μέλος εξαγωγής που προβλέπει το προαναφερθέν άρθρο 2α αποτελεί καθαρώς διοικητική ρύθμιση που στηρίζεται στο κοινοτικό δίκαιο και όχι στη συμφωνία μεταξύ των δύο συγκεκριμένων κρατών μελών. Η υποχρέωση που υπέχει το κράτος μέλος εξαγωγής να εισπράττει τα ΝΕΠ λόγω εξαγωγής και να καταβάλει τα ΝΕΠ λόγω εισαγωγής στο άλλο κράτος μέλος γεννάται, και στις δύο περιπτώσεις, από το κοινοτικό δίκαιο και πρέπει να δικαιολογείται έναντι του αυτού κοινοτικού ταμείου. Έτσι, ο οργανισμός παρεμβάσεως ενεργεί υπό την ίδια ιδιότητα και στις δύο περιπτώσεις, πρέπει δε να επιτρέπεται ο συμψηφισμός ο οποίος εξάλλου είναι επιθυμητός για να επιτυγχάνεται η ορθή διαχείριση των οικονομικών πόρων της Κοινότητας, όπως έκρινε το Δικαστήριο με την προαναφερθείσα απόφαση της 1ης Μαρτίου 1983 (απόφαση DEKA).

15 Η Επιτροπή δέχεται ότι οι προαναφερθείσες αποφάσεις της 18ης Σεπτεμβρίου 1980 και της 1ης Οκτωβρίου 1981 (αποφάσεις Pesch και Anglo-Irish Meat) μπορούν να ερμηνευθούν κατά την έννοια ότι, για την εφαρμογή του άρθρου 2α του κανονισμού 974/71, το κράτος μέλος εξαγωγής ενεργεί απλώς για λογαριασμό του κράτους μέλους

εισαγωγής εφαρμόζοντας την απόφαση που έχουν λάβει οι αρχές του κράτους αυτού χωρίς δυνατότητα παρεκκλίσεως. Η Επιτροπή φρονεί όμως ότι η ερμηνεία κατά την οποία το κράτος μέλος εξαγωγής δεν ενεργεί υπό την αυτή ιδιότητα και στις δύο περιπτώσεις δεν ευσταθεί. Στο πλαίσιο της γεωργικής πολιτικής, η πολιτική της Κοινότητας εφαρμόζεται σε κάθε κράτος μέλος από οργανισμούς που ενεργούν για λογαριασμό της Κοινότητας. Έτσι, όταν ο οργανισμός του κράτους μέλους εξαγωγής καταβάλλει τα ΝΕΠ λόγω εισαγωγής δεν ενεργεί για λογαριασμό άλλου κράτους μέλους αλλά για λογαριασμό της Κοινότητας όπως και όταν καταβάλλει ή εισπράττει τα ΝΕΠ λόγω εξαγωγής.

16 Για να επιλυθεί το επίδικο αυτό ζήτημα πρέπει να σημειωθεί πρώτον ότι, όσον αφορά το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, ο σκοπός των ΝΕΠ είναι να διορθώσουν τα αποτελέσματα των διακυμάνσεων των ασταθών τιμών συναλλάγματος οι οποίες, σ' ένα σύστημα οργάνωσης αγοράς των γεωργικών προϊόντων που στηρίζεται σε κοινές τιμές, είναι ικανές να διαταράξουν το εν λόγω εμπόριο. Τα ΝΕΠ επιτελούν λοιπόν την ίδια ρυθμιστική λειτουργία στο πλαίσιο της κοινής οργάνωσης αγοράς είτε πρόκειται για ΝΕΠ λόγω εξαγωγής είτε λόγω εισαγωγής, που εισπράττονται ή καταβάλλονται. Σύμφωνα με τη λειτουργία αυτή των ΝΕΠ, το άρθρο 7, παράγραφος 2, του προαναφερθέντος κανονισμού 974/71 όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2746/72 (OJ L 291, σ. 148), ορίζει ότι, όσον αφορά τη χρηματοδότησή τους, τα ΝΕΠ που εισπράττονται ή καταβάλλονται στο πλαίσιο του εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών θεωρούνται ότι περιλαμβάνονται στα μέσα τα οποία αποβλέπουν στη ρύθμιση των γεωργικών αγορών.

17 Η ρυθμιστική αυτή λειτουργία καθώς και ο εν λόγω τρόπος χρηματοδοτήσεως δεν θίγονται καθόλου από το σύστημα του άρθρου 2α του κανονισμού που προβλέπει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, την καταβολή ΝΕΠ λόγω εισαγωγής από το κράτος εξαγωγής και όχι από το κράτος μέλος εισαγωγής. Το σύστημα αυτό αποτελεί απλώς διοικητική απλούστευση που επιτρέπει να συγκεντρώνονται σε ενιαίο λογαριασμό οι οφειλές και οι πιστώσεις κάθε εξαγωγέα, λογαριασμό ο οποίος τηρείται από τον οργανισμό παρεμβάσεως ενός μόνο κράτους μέλους και στο νόμισμα του κράτους αυτού, όσον αφορά δε τη χρηματοδότηση, επιτρέπει την εκκαθάριση των λογαριασμών μεταξύ του κράτους μέλους εξαγωγής και των κοινοτικών αρχών για όλες τις οικονομικές συνέπειες των συγκεκριμένων εξαγωγών και εισαγωγών.

18 Όσον αφορά τη σχέση μεταξύ του κράτους μέλους εξαγωγής και του κράτους μέλους εισαγωγής, σημειωτέον ότι διακρίνονται δύο φάσεις, η φάση που αφορά την εισαγωγή στο τελευταίο αυτό κράτος και η φάση της καταβολής των ΝΕΠ από το κράτος εξαγωγής μετά την εκπλήρωση των διατυπώσεων της εισαγωγής.

19 Σύμφωνα με το άρθρο 10, παράγραφος 2, του κανονισμού 1380/75 της Επιτροπής, της 29ης Μαΐου 1975, περί του τρόπου εφαρμογής των νομισματικών εξισωτικών ποσών (ΕΕ ειδ. έκδ. 03/013, σ. 14), που ίσχυε κατά την κρίσιμη περίοδο, τα χορηγούμενα λόγω εισαγωγής εξισωτικά ποσά καταβάλλονται αμέσως μετά την εκπλήρωση των τελωνειακών διατυπώσεων εισαγωγής από τις τελωνειακές αρχές του κράτους μέλους εισαγωγής. Επομένως το δικαίωμα του επιχειρηματία να εισπράξει νομισματικά εξισωτικά ποσά εξαρτάται από αποφάσεις που λαμβάνει το εν λόγω κράτος κατά τη φάση αυτή, όπως έκρινε το Δικαστήριο με τις προαναφερθείσες αποφάσεις της 18ης Σεπτεμβρίου 1980 και της 1ης Οκτωβρίου 1981 (αποφάσεις Pesch και Anglo-Irish Meat).

20 Αντιθέτως μόλις συμπληρωθούν οι τελωνειακές διατυπώσεις εισαγωγής, η χορήγηση των ΝΕΠ βαρύνει αποκλειστικά τον οργανισμό παρεμβάσεως του κράτους μέλους εξαγωγής στο πλαίσιο του συστήματος που προβλέπει το άρθρο 2α του κανονισμού 974/71. Οι αρχές του κράτους εισαγωγής δεν έχουν στον τομέα αυτό καμιά εξουσία λήψεως αποφάσεων ή ελέγχου ούτε ευθύνη έναντι της Κοινότητας. Μόνος ο οργανισμός του κράτους μέλους εξαγωγής καθίσταται οφειλέτης του επιχειρηματία για τα συγκεκριμένα ΝΕΠ. Ο οργανισμός καταβάλλει τα ποσά που οφείλονται στον τελευταίο για λογαριασμό του κράτους το οποίο και μόνο είναι υπεύθυνο για την εν λόγω καταβολή έναντι των κοινοτικών αρχών. Στην εν λόγω φάση επομένως, όταν ο οργανισμός παρεμβάσεως του κράτους μέλους εξαγωγής καταβάλλει στον επιχειρηματία τα ΝΕΠ λόγω εισαγωγής δυνάμει του άρθρου 2α του κανονισμού 974/71 βρίσκεται ακριβώς στην ίδια κατάσταση όπως και όταν εισπράττει τα ΝΕΠ λόγω εξαγωγής από τον ίδιο επιχειρηματία.

21 Άρα στο ερώτημα που υπέβαλε το Supreme Court της Ιρλανδίας προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 2α του κανονισμού 974/71 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του κανονισμού 1112/73 του Συμβουλίου, έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος εξαγωγής που έχει συνάψει συμφωνία με το κράτος μέλος εισαγωγής για την καταβολή νομισματικού εξισωτικού ποσού που οφείλει να καταβάλει το τελευταίο αυτό κράτος, ενεργεί, όταν καταβάλλει το εν λόγω ποσό, υπό την ίδια ιδιότητα όπως και όταν εισπράττει το νομισματικό εξισωτικό ποσό που οφείλεται λόγω εξαγωγής του προϊόντος από το οικείο έδαφος.

Επί των δικαστικών εξόδων

22 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η βρετανική κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η διαδικασία έχει έναντι των διαδίκων της κύριας δίκης το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί του ερωτήματος που του υπέβαλε με Διάταξη της 21ης Φεβρουαρίου 1984 το Supreme Court της Ιρλανδίας, αποφαίνεται:

Το άρθρο 2α του κανονισμού 974/71 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 του κανονισμού 1112/73 του Συμβουλίου, έχει την έννοια ότι το κράτος μέλος εξαγωγής που έχει συνάψει συμφωνία με το κράτος μέλος εισαγωγής για την καταβολή νομισματικού εξισωτικού ποσού που οφείλει να καταβάλει το τελευταίο αυτό κράτος, ενεργεί, όταν καταβάλλει το εν λόγω ποσό, υπό την ίδια ιδιότητα όπως και όταν εισπράττει το νομισματικό εξισωτικό ποσό που οφείλεται λόγω εξαγωγής του προϊόντος από το οικείο έδαφος.

Mackenzie Stuart Everling Bahlmann

Bosco Koopmans Due Galmot

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 15 Οκτωβρίου 1985.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart